

მშობლიური პარტიის

№ 72 (760) | 1 და 2 პარტიული მს. ღივ. ათლიტ-განმარ. ყოველწლიური გაზეთი | რედაქცია: მისამართი: ტფ., ევანგელის ქუჩა, ელსმენი 2-24. განცხადების ფასი პირ. გვ. 40 კ. ნომ. სტრ.

29 მარტისათვის დანიშნული სამხკორთა თათბირი

გადადებულია 5 აპრილისთვის დღის 10 საათზე.

3. მგ. სამხკორთა, პარტიკორთა და ახკომკომკორთა დასწრება სავალდებულოა.

რედაქცია.

დაუშვებელი მოვლენა.

ჩვენმა რედაქციამ მიიღო რამოდენიმე ცნობა იმის შესახებ, რომ ზოგიერთ ჩვენს წიგლებში ადგილი აქვს სამხკორების წერილების „ცენზურას“. თითოეულ კორესპონდენტს ნაწილის პასუხისმგებელი პირები ან რამდენიმე ორგანიზაცია წინასწარ იხილება და მხოლოდ მათი დასტურის შემდეგ სამხკორის წერილს ნება ეძლევა იხილოს რედაქციის კარები.

ჩვენ არ ვიცით რა არის მიზეზი ასეთი კანტროლის ჩვენი წითელ ჯარის ნაწილებში-სამხკორთა მოძრაობის მნიშვნელობის და შინაარსის არ ცვლიდა თუ სხვა რამე, მაგრამ ერთი კი რამ ცხადი და ნათელია, რომ ეს ყოველი დაუშვებელი მოვლენა ჩვენი ცხოვრების სინამდვილეში, რომელიც თავიდანვე უნდა იქნას აღმოფხვრული ძირს უღიანათ.

ყველა სამხკორს, პარტიკორს თუ ახკორს სრული უფლება აქვს უშუალოდ მიმართოს რედაქციის საკუთარი ხელით და წერილი კორესპონდენტს.

არავის არავითარი ზნეობრივი და არც იურიდიული უფლება არ აქვს რაიმე ცენზურა გაუკეთოს მის წერილს. თითოეული მოთხოვნილი კორესპონდენტისათვის პასუხისმგებელია მხოლოდ რედაქცია და წერილის ავტორი. რა სეპარა ცენზურა, როდესაც არსებობს თვით რედაქცია. ნაწილის პოლიტ და პარტიული მს.

საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის წინააღმდეგ.

ვერ შეგვაშინებთ დესების ჟღარუნით.

ბალტიის სახელმწიფოების გენერალურ შტაბების კონფერენცია, როგორც გამოიკვდა, მიმართული იქნება საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის წინააღმდეგ. კონფერენციის დღის წესრიგში შედის შემდეგი: მთლიანი სამოხილობაციო გეგმის შედგენა იმ შემთხვევისთვის, თუ ადგილი ექნება შეიარაღებულ კონფლიქტს საბჭოთა კავშირთან; სამხედრო კავშირის შექმნა საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის წინააღმდეგ და საითი ამ ორ ქვეყანას შორის ზღუდის შექმნის შესახებ.

ახალი რადიო-ამბები ვერორკვეიჩისა და ბაგინსკის მკვლელობის გარშემო.

კომინტერნის აღმასკომის გაფართოებულმა პლენუმმა მოწოდება გააკეთა პოლონეთის დიპლომატიის მინისტრისადმი, რომ დაეხმოს ვერორკვეიჩისა და ბაგინსკის მკვლელობის გამოძიებაში.

პოლონეთის სოციალისტების საზოგადოებრივი ორგანიზაციის წინადადება მოწოდებულია კომინტერნის მხრიდან. პოლონეთის სოციალისტების საზოგადოებრივი ორგანიზაციის წინადადება მოწოდებულია კომინტერნის მხრიდან.

საგარეო საქმეთა კომისიის ნოტა.

საგარეო საქმეთა კომისიის ბატ რუსსის ნოტაში ნათქვამია: ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ პოლონეთის მთავრობა მიიღებს ზომას და გაიწვევს კონსულ კარჩევსკის საბჭოთა საზღვრებიდან.

პროტესტის დემონსტრაციები.

საბჭოთა კავშირის სხვა და სხვა ქალაქებში მიდის პროტესტის დემონსტრაციები პოლონეთის ფანდარების მხედურ მკვლელობის გამო.

პატრი უსსასი გადასცეს საბჭოთა ხელისუფლების წარმომადგენელს.

1-ლ აპრილს, კატეგორიული ნოტის ჩაბარების შემდეგ უსსასის მიცემის შესახებ, კონსული დათანხმდა გადასცეს პატრი საბჭოთა ხელისუფლებას. პატრი უსსასი წაიყვანეს დანიშნულ საბატიროში.

ბაგინსკის მდგომარეობა პოლონეთის ციხეში.

ერთი პოლიტიკური ემიგრანტი, რომელიც იჯდა ციხეში ბაგინსკისთან ერთად, მოგვითხრობს, რომ ბაგინსკი საშინელ პირობებში იმყოფებოდა რაკიციის საკატორლო ციხეში.

საქანს, რომელშიაც ის იჯდა, არას ღროს არ ათბობდენ და არ ანათებდენ ღამით.

ბაგინსკის ერთადერთი „გასართობი“ იყო 14 გირფანქიანი ბარკალი. კვებადღენ ბაგინსკის დამხალი პროდუქტები.

შეკითხვები სეიმში.

კომინტერნმა ფრაქციამ, დამოუკიდებელმა პარტიამ, ბელორუსებმა და უკრაინელებმა შეიტანეს პოლონეთის სეიმში შეკითხვები ბაგინსკისა და ვერორკვეიჩის მკვლელობის გარშემო. შეკითხვა შეიტანეს აგრეთვე პოლონეთის სოციალისტებმა.

დადის ხმები, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრი რატისკი გადადგებოდა.

გაზეთების ცნობით სტოლბცის მამასახლისი გადაყენებულია თანამდებობიდან. ირკვევა, რომ მკვლეული მურაშკო არ შედიოდა მხლებლებში, არამედ ის მოხვდა ევანში მამასახლისის პირადი ნებართვით. მურაშკო პოლონეთის „ოპრანის“ (დამკველი რაზმი) მთავარი აგენტია.

გამოცემა.

ფინეთის საგარეო საქმეთა და ლატვიის სამხედრო საქმეთა სამინისტროები უარყოფდენ გენერალურ შტაბების წარმომადგენელთა კონფერენციის მოწვევის ფაქტს. ესლა კი როგორც ვხედავთ, ამ ფაქტს აღარ უარყოფენ. ფინეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო ოფიციალურად აცხადებს, რომ კონფერენციაზე მონაწილეობენ პოლონეთი, ლატვია, ესტონეთი და ფინეთი—რუმინეთის წარმომადგენლები.

პარტიზანული მოძრაობა პოლონეთში.

პარტიზანთა რაზმი, რომელიც შემდგარი იყო 30 კაცი-საგან თავს დაესხა სადგურ ბალკოვისს. პოლიციასთან შეტაკების შემდეგ პარტიზანებმა დაიხიეს ტყეში. პოლიციამ შეიპყრო 11 კაცი, რომლებიც ყოფილან ლიტვის პარტიზანულ რაზმის მონაწილეები.

ინგლისის ლოცვა-კურთხევით.

ცნობილი შეეცადა შეექმნა რუმინეთის, სამხრეთ-სლავიის და ბულგარეთის გაერთიანებით ანტიპოლსევიტური ბლოკი, მაგრამ მის ცდებს წინ გადაეხილა დაბრკოლება ბულგარეთ-სერბიის მხრივ. ესლა დადის ხმები, რომ ინგლისის გავლენის ქვეშ მხადლება სამხრეთ-სლავია, საბერძნეთ-რუმინეთის ბლოკი.

ამს. ამს. მარსლეესკისა და ვლადიმიროვის ნეშტის გადმოხვევება.

1 აპრილს ბერლინში მოასვენეს ამს. ამს. ვლადიმიროვისა და მარსლეესკის ნეშტი. სამოქალაქო პანაშვიდის შემდეგ ვლადიმიროვის ნეშტს წამოასვენებენ მოსკოვში, ხოლო კუზო მარსლეესკის ფრგულით დასაფლავებულ იქნება ბერლინში თანახმად განსვენებულის ქვრივის სურვილისა.

საბჭოთა დროშა სახალინზე.

დიდაში ხალხის თანდასწრებით აღქმანდროვსკაში (სახალინი) მყოფ მთავრობის კომისიის შენობაზე აღმართულ იქნა საბჭოთა დროშა. მისაღებით გამოვიდენ ადგილობრივი ორგანიზაციები.

ამს. სადულის საქმე.

1-ლ აპრილის სხდომაზე სწორმოგზა ბრალმდებელთა მიერ წამოყენებულ მოწვევის დაკითხვა. მოწვევ გენერალ ნისელმა (საფრანგეთის სამხედრო მინისტრის უფროსი მოსკოვში) განაცხადა რომ მას არაფერი შეუძლია სთქვას სადულის დეტრირიროის შესახებ. ის უარყოფს, რომ სადული არ ყოფილა მისიის ოფიციალური მოღვაწე, არამედ ასეთი იყო თვითონ ის, გენერალ ნისელი.

მოწვევ ნულანს არ მიდის აშკარად სადულის წინააღმდეგ ის ცდილობს მხოლოდ გაარკვიოს, რომ სადული არ თამაშობდა ოფიციალურ როლს.

მოწვევ შაპუ ბრალს სდებს სადულის იმაში, რომ ის აწარმოებდა პროპაგანდის საფრანგეთის ჯარებში მეთაურთა შემადგენლობის წინააღმდეგ და მიუხედავად აკრძალვისა, მონაწილეობდა დეტულობა საბჭოთა ხელისუფლების პოლიტიკურ მუშაობაში.

შემდეგ მიდის აზრთა გაცვლა—გაორკვლა. აღსანიშნავია რომ ყველა მოწვევები, გარდა შაპუსის სტნობენ სადულის გულწრფელობას და მის მუშაობის სარგებლობას.

აღვიწოდების ხელისუფლება გვიხმარება.

წევამდელი შორის.

ქალ. ბორჯომში, ბრძანების თანახმად გახსნილი იქნა წევამდელი მოსამხარებელი წევრები, რომელსაც ადგილობრივი ხელისუფლება დიდ დახმარებას უწყევს.

სამხედრო-წერტის ხელმძღვანელ-მასწავლებლები უზრუნველყოფილი არიან მატერიალურად წევამდელით კი კულტურულად.

ასეთი ყურადღებით, იმედია სულ მოკლე ხანში წევამდელი

წითელი ჯარის რიგებისთვის სათანადო მომზადებული ახალგაზრდობის გამოწვევებს. მეცადინეობა წერტზე ინტენსიურად მიმდინარეობს. ახალგაზრდობა გულმოდინებით ესწრება მეცადინეობას:

კარგი იქნება ბორჯომის რეკომს წამაძვიდენ სხვებაც და თავის წვილის შეიტანდენ წითელი ჯარის სამხედრო მომზადების საქმეში.

სამხედრო დახმარება.

არ ვაქამხვან უკრძალვას.

ეგრე ორი თვე იქნება რაც 4-ზე ღვი. მესამე ათასეულს ძლიერ კულტურულად უზრუნველბათ თავისი ცხოვრების მოწყობა, რაც სასესიო მიუწერება ადგილობრივ ხელისუფლების გულ გროლოვას, თავის რაიონში მდგომ სამხედრო ნაწილისადმი. მისი დახმარება თითქმის სრულებით უზრუნველყოფს იმ დროს როდესაც ადგილობრივი ხელისუფლება ყოველგვარ საშუალებებს უნდა მიმართავდეს ტერატიორიული ნაწილების განმტკიცებისთვის.

ათასეულის მთავარი ნაკლი გამოიხატება იმაში, რომ მას არ აქვს შესაფერისი ბინა, როგორც მუდმივ ისე ცვალებად წევამდელია შემადგენლობისთვის. ეს ძლიერ აფერხებს საერთო საქმეს. და თუ ადგილობრივი ხელისუფლება დინტერესდებოდა ამ საქმეში, ხაზურში ათასეულისთვის შესა-

ფერის შერობის აღმოჩენა შეძლებული იყო. ათასეულს უყვარებოდა ცხენები და ჯორები, რომლებიც მოთავსებულია ჩვეულებრივ სადგომოთახში.

ამხვედ არა ერთხელ მივიმართავთ აღმასკომისათვის, მაგრამ პასუხად მხოლოდ სიტყვიერი დაპირება იყო საჯიონის აგებობა.

არც უფ. და პოლიტმუმიდგენლობა არის დაქმავიყოლებული ბინით. აქის შესახებაც ბევრჯერ გვითხოვია იფ. ხელისუფლებისთვის, მაგრამ ყურადღება არ მიუქცევიათ ჩვენთვის. ათასეულში სამი თვის განმავლობაში არ გქონია სინათლე.

დროა ადგილობრივმა აღმასკომმა მიიღოს თავის ათასეულისათვის და სათანადო დახმარება აღმოუჩინოს მას.

სამხედრო დახმარება.

ჯავახი სოფლებიდან.

მოუსახლეობისაგან დაზარალებულითა.

გორის აღმასკომმა შუამდგომლობა აღძრა სასოფლო სამეურნეო ბანკის წინაშე გორის მაზრაში მოუსახლეობის ბით დაზარალებულ გლეხთათვის სასოფლო ხორბლდუღის შესაძენათ მისცეს განსაკუთრებული სესხი.

ჯანმრთელობის საქმე სოფლათ.

სოფ. გუჯარეთში, ხცისაში და ახალ დაბაში (ბორჯომის ხეობა) ვადწყვეტილია ვაიხსნას სექციო პუნქტები.

საექიმო პუნქტები.

გორის აღმასკომი ხსნის სექციო დახმარების უჯრედებს სოფ. აღში, საციხურში, დირბისში და სკრაში.

ტყით სარგებლობა.

გორის აღმასკომმა ნება დართო გლეხებს უფასოთ ისარგებლონ და გამოიტანონ ტყეებიდან ნაყარი შუმა (ფარხი).

რადიო სვანეთში.

სვანეთში ვადწყვეტილია

დაიდვის რადიო-მიმღები სადგურები სოფ. მესტიისა და მუღაპში.

ახალციხის გლეხთა ხახლი.

ამ ემად უკვე გახსნილია და მოქმედობს ახალციხის გლეხთა ხახლი.

სახლთან მოწყობილია სამკითხველო და ღამის გასათევი ბინები.

სამეურნეო იარაღების შესაძენათ.

ახალციხის გლეხკომები ამ ემად აწარმოებენ ცნობების შეკრების თუ რომელ თემს რამდენი და რა სის.სამ. იარაღი უკრება, რომ ამის კვლობაზე შეიძინოს ეს იარაღები სამ. გლეხკომში.

მანამდეწინადად გაერთიანება.

სოფ. ყანდაურის (სიღ. მაზრა). გლეხკომმა თავისი სავტრო თანხები ვადსაც ადგილობრივ კოოპერატუსს.

მეფუტკრეობის კურსები.

მიმდინარე თვის განმავლობაში გორის მაზრაში ვადწყვეტილია ვაიხსნას მეფუტკრეობის კურსები.

ახალი ამბები.

ახალი ამბულატორია სამხედრო მოსამხარეთათვის. ქ. დ. შტაბთან დაარსდა შტატს ვარგე ამბულატორია, რომელიც იძლევა სამხედრო მუშა-მოსამხარეთათვის უფასო სექციო დახმარებას ყოველდღე 2-3 საათამდე.

წერა-კითხვის უფ. მოპოვა ტერნაწილებში. ტერნაწილებში წერა-კითხვის უფ. დინარეობის მოსპობის მიზნით გორის მაზრის ტერ-ნაწილების პუნქტებში იხსნება წ.ს. სალიკვიაციო სკოლები.

კომმუნები საქართველოში. მიწად-მოქმ. კომისარიატმა დღემდე მთელ საქართველოში დაარსა 50 სასოფლო-სამეურნეო კომუნა.

წიგნების სოფლებსათვის. ტფ. აღმასკომმა იანვრიდან დღემდე დაგზავნა მაზრის სოფლებში 2,089 მანეთის სხვადასხვა ხასიათის წიგნები.

ელექტრო სადგურების სამმართველომ სალავარ-გარეულ შეუქვეთა 56.202 მანეთის სხვადასხვა მიწების ნაწილები.

სხვა მიწების ნაწილები. ქობ-სამკითხველოები. მარტო ტფილისის მაზრაში ამ ემად გახსნილია 50 ქობ-სამკითხველო.

ტყეების დაცვის მიზნით. თბილისის ქალ. აღმასკომის დადგენილებით გამოიყენებოდა წიგნი ტყეების ხანძრისაგან დაცვის შესახებ.

იმერული ღვინოები. წარმოკვეთის ვადწყვეტილი აქვს წყლს იმერეთში შეიძინოს 40 ათასი ვედრო ღვინო გლეხებისაგან.

უზრუნველყოფის კომისარიატმა შესწავილა ლიტერატურის და ფულთა დახმარების გაცემა სხვა რესპუბლიკებიდან ჩამოსულ ინვალიდებისათვის.

ა. კ. ავიაციის მუშაობა. ერთი წლის განმავლობაში ა. კ. სავიაცო საზოგადოების მოუხდენია 308 გადაფრენა და გადაწყვიტა 997 მგზავრი. ამ ნიათა „ხავაია“ თავის მუშაობით სდგას 1-ლ ადგილზე მთელ კავშირში.

მეცნიერება და ტექნიკა

ღრუბლების დაღეჭვა (გაქრობა-წყლად ქცევა).

ამერიკის დედაქალაქიდან გამოცემული ცნობით, სამხედრო საჰაერო ფლოტის მფრინავებმა წარმატებით შეასრულეს ღრუბლების დასაღეჭვათ-გასაქრობათ მომზადება (სა).

ცდა გამოიხატებოდა შემდეგში: განსაკუთრებული ხელსაწყოების საშუალებით ვატარებულ იქნა ღრუბლებში ელექტრონიკით დატენილი ქვიშა, რომელიც იკრავს წყლის წვეთებს.

ეს ცდები კიდევ გრძელდება. ამ შემთხვევაში თუ ეს ცნობა და ცდები გამართლდნენ, მას უდიდესი მნიშვნელობა ექნება არა მარტო სასოფლო სამეურნეო მიზნების არამედ საჰაერო მიმავლის საქმეშიც.

პაეროპლანი მალიარიის წინააღმდეგ.

ამერიკის ერთ-ერთ შტატში (ლუიზიანა) მოხდინეს ცდა, მალიარიის კოლონიის მოსახლეობაში პაეროპლანის საშუალებით, იმ ადგილებში, სადაც ვატარებულა მალიარიის გამავრცელებელი კოლონიები, პაეროპლანიდან განეული იქნა ეგრედ წოდებული „პარიზის სიწმინდე“. კოლონიები, როგორც უნდა იქნებოდა, ნივთიერების ნაწილაკებს-დაიხოცეს.

მალიარიის წინააღმდეგ ასეთი საშუალებით ბრძოლის დიდი მნიშვნელობა ექნება განსაკუთრებით იმ ადგილებში, სადაც მიწის ზედაპირიდან შეუძლებელია მათ წინააღმდეგ სხვა და სხვა ცნობილ საშუალებათა გამოყენება.

ჩვენი ფოსტა.

პირველ მესანკრეთა ასეულის სამხედრო. შამოიარეთ რედაქციის.

ამხ. გუგუბაძეს. თქვენი კორესპონდენტია დაგვიანებულია. არ დაიბეჭდება.

ამხ. მორიელს. თქვენი კორესპონდენტია „დაღუფაჭარი კვირა“ არ გვა. ამის შესახებ უკვე იყო ჩვენს ვაზეთში.

პასუხისმგებელი რედაქტორი დ. ჩანტაძე.

განცხადებები.

ვის ააშენა საწინააღმდეგო?

1-ლ ქ. მ. დ. ცალკე საკავშირო ასეულის კომუჯრედში შემოტანილი იქნა განცხადება შემდეგ ამხანაგებს:

კომპარტის კანდიდატს გიორგი საშინ-ს-ძე ეგულოძეს და კომკავშირის წევრს ნიკოლოზ კონსტანტინეს-ძე გიორგაძეს. პირველი თხოვლობს კომპარტის წევრად დამტკიცებას და მეორე კი კომპარტის კანდიდატად გადაყვანას.

აღნიშნული უჯრედს ვთხოვთ თუ ვინმემ რაიმე საწინააღმდეგო იცით მათ შესახებ გაცნობათ ერთი კვირის განმავლობაში წერილობით ან სიტყვიერად.

მისამართი: ქ. ტფილისი დავითის ქუჩა № 6. ცალკე საკავშირო ასეულის ყარბა.

კომუჯრედის პ. მ. მდივანი ახალაშვილი.

ფორმის ტანსაცმლის ტარების შესახებ.

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა.

ქ. ტფილისისა და მ.სი რაიონების განჩინებისადმი № 9.

30 მარტი 1925 წ. ქ. ტფილისი. § 1.

ვახალებს სახელმძღვანელო და მტკიცედ ასასრულებლოდ სამუთო კავშირის რეგულირების უზრუნველყოფის მიზნით ბრძანებას № 272 ა/წ. 11 მარტიდან.

მოსკოვის, ლენინგრადის და ვოლგის სანაპირო სამხედრო ოლქების ოკანსკელ ხანებში გასინჯვა და ჩემი პიარად დაყვრება მოწმობს იმას, რომ მათხვედავად ბრძანებებისა და სამხედრო წესდებათა მოთხოვნებისა არმიში შემწეულია ფორმის ტანსაცმლის ტარების წესების დარღვევა.

სამხედრო და საოქოლო ტანსაცმლის არგა, დაუდევრობა და უწყობა ფორმის ტარებაში-წყობილებში, მეცადინეობისა და განწყობის დროს ხზირი მოვლენა.

ეს დარღვევა უმეტეს ნაწილად ეხება საშუალო და ნაწილობრ უფროს მეთაურთა შემადგენლობას.

ზოგაერთ ნაწილებში დაუდევრობა ტანსაცმლის ტარებაში მეთაურთა და პოლიტმუმიდგენლობის შორის წარმოადგენს იმდენად მუდმივსა და ჩვეულებრივ მოვლენას, რომ გარეგანი შეხედულობით: გახსნილი მაზარით, ყურებ გაშლილი ჩაბუხებით და სხვა ასეთებით შეიძლება შეუცდომლად გააჩიო მეთაურთა შემადგენლობა.

განსაკუთრებით განირჩევა ამ მხრივ მე-57-დე დივიზიის მე-170 პოლკი.

სამუთო კავშირის რეგულირების სამხედრო სამუთო მოთხოვნის მთელი არმიის, ყოველი სამხედრო მოსამხარეთისაგან და პირველ რიგში უფროსთა შემადგენლობისაგან წესდების მოთხოვნისაგან და დისციპლინის წესების სწორად მტკიცე ასრულებას და უზრუნველყოფის ოლქების ჯართა და განჩინების უფროსებს მიქციონ სათანადო ყურადღება სამხედრო მოსამხარეთების მიერ ფორმის ტარების და სასტიკად მოსპობა ამ მხრივ ყოველი მაგალითი მაგალითობისა და დაუდევრობის.

სამუთო კავშირის რეგულაციის თავეჯდომარე მ. ფაქურაძე.

§ 2.

ზემო მოყვანილ № 272 ბრძანების ასასრულებლოდ კვლავ ვაქციკეთ ბრძანების ტფილისის განჩინებისადმი № 138 1924 წლის 11 ნოემბრიდან სამხედრო ფორმის ტარების შესახებ შემწეულ დარღვევის შესახებ.

ქუთაისის კომანდანტმა მიქციოს სასტიკო ყურადღება ამ ბრძანების ასრულებას, დააკავოს ყველა, ვინც კი გამოიჩინებს დაუდევრობას ფორმის ტარებაში და დასაჯოს დამნაშავენი მასზე მინიჭებულ უფლების თანხმად.

განჩინებისა და მ.სი რაიონების კომანდანტი აბაშიძე.

ქ. ტფილისისა და მისი რაიონების კომანდანტი აბაშიძე.

დივიზიის ვეტეკიმ ამხ. კ. მ. ფარეიშვილის მიერ შედგენილია ქართულ ენაზე და დასაბეჭდლად გამაზღვრული წიგნები:

1. „ცხენის მოვლა“.
2. „ცხენის სასოფლო მეურნეობაში და წითელ დაშქარში, მასხედ ზრუნვა და მისი მოვლის 27 მცნება“.
3. „შინაურ ცხოველებისა და კაცის გადამდები ავადმყოფობანი“.
4. „დაქვედის თეორია“ პროფესორი ლანგენბახერის (რუსულიდან თარგმანილი) და
5. ტაბულა „ცხენისა და მუშა საქონლის დაქვედა 94 სურათით და თითქმის სურათის ქვეშ ქართულ-რუსული წარწერა“.

ყველა ნაშრომები განხილული და მოწონებულია მოსახლეობასა და ჯარში ვასავრცელებლოდ რესპუბლიკის მიწოდების მიქმედების კომისარიატის ვეტერინარ-სანიტარული განყოფილების და ქ. წ. დროშოვან ლაშქრის სავეტერინარო სამ მდივანის მიერ.

თითქმისი წიგნი საშუალოდ გვირება არა ნაკლებ 4 კაპ. და არა უმეტეს 60 კაპ. დაქვედის ქაბულა კი არა ნაკლებ 1 ზანეთსა და არა უმეტეს 1 მან. 50 კაპ.

ყველა იმ სამხედრო ნაწილებში თუ კრძო პირებში, რომლებიც მოისურვებენ ამ წიგნების და ქედვის ტაბულის შეძენას, შეუძლიათ შეუკვეთონ თვით ავტორს მე-2-რე ქართულ მხრ. დივიზიის შტაბში, ოთხი მე-12-ტე.